

Zasady oceniania na lekcjach języka polskiego w LO im. Adama Mickiewicza w Mrozach w roku szkolnym 2019/ 20

1. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1) prace klasowe w formie:

- zadań otwartych sprawdzających wiedzę i umiejętności analityczno-interpretacyjne;
- dłuższych prac pisemnych (rozprawek) ,
- sprawdzianów językowych;
- sprawdzianów znajomości lektur, zwłaszcza objętych podstawą programową.

2) karty pracy z lekcji bieżących oraz zadane do domu,

3) kartkówki (15- 20 minutowe z trzech ostatnich lekcji),

4) odpowiedzi ustne, w formie co najmniej kilkudzaniowej sproblematyzowanej wypowiedzi na zadany temat;

5) aktywność na lekcji,

6) praca w grupie i praca indywidualna na lekcji,

7) zadania dodatkowe, np. prace długoterminowe, projekty, prezentacje

8) prace domowe ustne,

9) prace domowe pisemne,

10) recytacje, połączone z interpretacją tekstu,

11) notatki prowadzone w zeszycie przedmiotowym,

12) różnorodne działania artystyczne, udział w konkursach

2. Prawa i obowiązki ucznia:

1) w semestrze uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowania (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i karkówek), ale musi to zrobić przed lekcją, (za trzecim razem otrzymuje ocenę niedostateczną);

2) uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego, sporządzania w nim notatki i okazywania go do wglądu nauczycielowi;

3) za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje; „+”/ za pojedyncze wypowiedzi „ 5 plusów to ocena b. dobra /wagi 1). Ponadto uczeń może otrzymać ocenę dobrą za szczególne zaangażowanie na bieżącej lekcji, a ocenę bardzo dobrą za szczególnie trafną i twórczą wypowiedź, własną interpretację tekstu, kreatywność;

4) w przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek :

- 5) uzupełnić notatki i zaległości w terminie ustalonym z nauczycielem,
- 6) w ciągu dwóch tygodni (od powrotu do szkoły) napisać zaległe sprawdziany.
- 7) **nieusprawiedliwiona nieobecność** na zapowiedzianym sprawdzianie skutkuje oceną niedostateczną,
- 8) uczeń, który nie orientuje się w tym, co dzieje się na bieżącej lekcji, który nie notuje i odmawia wykonania pracy, nie potrafi odpowiedzieć na proste pytania wynikające z toku lekcji, otrzymuje ocenę niedostateczną / z kategorii *praca na lekcji*,
- 8a) *o problemach ze zrozumieniem treści lekcji lub zadanej pracy, uczeń powinien powiedzieć nauczycielowi, który udzieli mu pomocy na zajęciach pozalekcyjnych,*
- 9) uczeń ma prawo do poprawienia każdej oceny w sposób uzgodniony z nauczycielem przedmiotu.

3. Przy ocenianiu sprawdzianów i prac klasowych w zakresie wiadomości oraz umiejętności

stosuje się następujący przelicznik procentowy:

ocena - % uzyskanych punktów:

celujący : 98-100% oraz wykonanie zadań dodatkowych

bardzo dobry : 91-97%

dobry : 75-90%

dostateczny : 55 -74%

dopuszczający :40-54%

niedostateczny 39-0%

4. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów: w e- dzienniku oraz/ lub w notatniku nauczyciela,

- nauczyciel gromadzi wszystkie prace kontrolne, które na życzenie są każdorazowo udostępniane do wglądu uczniowi i jego rodzicom.

5. Kryteria oceniania osiągnięć ucznia według podziału na poszczególne oceny:

▲ na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi:

- przyporządkować epoce nazwiska pisarzy wskazanych w podstawie programowej oraz wymienić ich dzieła;
- przyporządkować autorowi/autorom tytuły utworów literackich wskazanych w podstawie programowej, utworom zaś głównych bohaterów;
- określić przybliżone ramy chronologiczne epoki literackiej;
- objaśnić znaczenie nazw epok literackich;
- odróżnić tekst liryczny, epicki i dramatyczny;
- wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych epok gatunków literackich;

- nazwać najważniejsze hasła programowe, prądy umysłowe i filozoficzne oraz kierunki artystyczne omawianych epok; wskazać ich cechy;
- wskazać w dziełach literackich, wymienionych w podstawie programowej, realizację poszczególnych haseł i prądów;
- streścić główne wątki utworów wskazanych w podstawie programowej;
- scharakteryzować głównych bohaterów literackich utworów epickich i dramatycznych wskazanych w podstawie programowej;
- rozpoznać najważniejsze środki i zabiegi stylistyczne w utworach literackich danych epok;
- zanalizować utwory wskazane w podstawie programowej, uwzględniając najważniejsze kategorie opisu takie jak: podmiot, adresat liryczny, narrator, świat przedstawiony i posługując się podstawową terminologią teoretycznoliteracką;
- określić tematykę utworów literackich wskazanych w podstawie programowej;
- sformułować tezę na zadany temat i uzasadnić ją minimum jednym argumentem na podstawie tekstu;
- zacytować odpowiedni fragment tekstu, stanowiący ilustrację tezy;
- wskazać w tekście literackim najważniejsze środki językowe służące funkcjom tekstu;
- rozpoznać intencję komunikacyjną wyrażoną wprost w tekście nieliterackim (w wypowiedziach potocznych);
- stosować najważniejsze zasady etykiety językowej;
- odtworzyć informacje sformułowane wprost;
- odtworzyć sens fragmentów (zdań, grup zdań, akapitów);
- wyodrębnić główną myśl całego tekstu;
- posługiwać się komunikatywnym językiem w mowie i w piśmie;
- wypowiadać się na zadany temat w sposób świadczący o zrozumieniu tematu (min.5 zdań),
- odnieść się w wypowiedzi do tekstów literackich,
- samodzielnie prowadzić zeszyt przedmiotowy,
- zrealizować przynajmniej połowę obowiązkowych zadań klasowych i domowych przewidzianych przez nauczyciela.

(Uczeń dysponuje wiedzą i umiejętnościami w zakresie podstawy programowej, ale robi to w sposób bierny – przy rozwiązywaniu problemów potrzebuje pomocy nauczyciela.)

✧ na ocenę dostateczną uczeń spełnia warunki na ocenę dopuszczającą, a ponadto potrafi:

- powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi;
- rozpoznać cechy charakterystyczne epoki literackiej;
- zinterpretować metaforyczne tytuły i podtytuły utworów;
- wskazać podstawowe cechy wszystkich omawianych gatunków literackich;
- opisać motywy i tematy literackie odwołując się do omówionych utworów, np.: miłość, natura, wędrówka (pielgrzymka), tęsknota za ojczyzną, relacje człowieka z Bogiem, bunt, koncepcja odzyskania niepodległości, obraz i ocena polskiego społeczeństwa (charakterystyka klas społecznych), rewolucja;
- scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich;
- scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach literackich;
- wykorzystać podstawowe konteksty do analizy i interpretacji utworów literackich (np. kontekst biograficzny lub historyczny);
- określić tematykę wszystkich omawianych utworów literackich;
- określić funkcję środków językowych w tekście, uwzględniając jego funkcje;
- wskazać kilka charakterystycznych cech języka wybranej grupy językowej (np. młodzieży); dostrzegając jego swoistość w stosunku do odmiany ogólnej;
- rozpoznać w wypowiedziach bohaterów literackich intencję komunikacyjną wyrażoną wprost oraz ukrytą;
- sformułować tezę tekstu lub fragmentu;
- podać argumenty na rzecz tezy (min.3);
- uzasadnić tezę odpowiednimi fragmentami;
- odróżnić argumenty od przykładów oraz tezę od hipotezy;
- rozpoznać relacje kompozycyjne między poszczególnymi fragmentami (akapitami testu);
- oddzielić informacje od opinii;
- wskazać przyczynę i skutki;
- formułować wnioski interpretacyjne oparte na samodzielnej analizie tekstu;
- posługiwać się cytatami w funkcji argumentacyjnej;
- posługiwać się ogólnie poprawną polszczyzną (fleksja, leksyka, frazeologia, składnia);
- formułować samodzielną wypowiedź w dyskusji;
- wykonać bez pomocy nauczyciela większość zadań realizowanych na zajęciach.

(Uczeń dysponuje minimalną wiedzą oraz umiejętnościami zawartymi w podstawie programowej i potrafi je poprawnie wykorzystywać.)

^ Na ocenę dobrą uczeń spełnia warunki na ocenę dostateczną, a ponadto potrafi:

- wskazać związki między literaturą a historią, kulturą, sztuką i filozofią omawianych epok;
 - wymienić głównych twórców kultury (nauki, sztuki, filozofii) omawianych epok i ich dzieła;
 - porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w danych epokach literackich;
 - rozpoznać fonetyczne, leksykalne, składniowe i semantyczne środki artystycznego wyrazu w tekstach literackich oraz określić ich funkcje;
 - wskazać dominantę kompozycyjną i stylistyczną oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego;
 - określić przynależność utworu lirycznego do określonego typu liryki;
 - scharakteryzować program ideowy i artystyczny poszczególnych epok;
 - ocenić postawy bohaterów literackich;
 - rozpoznać i nazwać sposób argumentacji zastosowany w dyskusji;
 - wskazać najważniejsze cechy, zarówno leksykalne jak i składniowe, tekstów publicystycznych, potocznych i naukowych (popularnonaukowych);
 - rozpoznać i określić typ nadawcy i adresata tekstu;
 - rozpoznać charakterystyczne cechy stylu i języka tekstu;
 - wskazać cechy gatunkowe tekstu i dostrzegać na odbiór tekstu;
 - selekcjonować materiał, przywoływać tylko informacje istotne z punktu widzenia tematu;
 - posługiwać się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką oraz językoznawczą;
 - sformułować hipotezę badawczą w odniesieniu do tematu;
 - podsumować rozważania (uogólnić wnioski wynikające z analizy i interpretacji tekstu);
 - posługiwać się poprawną polszczyzną (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni);
 - przestrzegać zasad etykiety językowej podczas rozmowy, dyskusji, negocjacji;
 - zająć i uzasadnić swoje stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu, lub wiedzy o epoce;
 - aktywnie uczestniczyć w większości lekcji;
- (Uczeń opanował większość wiedzy oraz umiejętności zawartych w podstawie programowej i w sposób poprawny się nimi posługuje.)

^ Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, a ponadto potrafi:

- omówić przemiany gatunkowe;

- wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich;
 - porównać sposoby realizacji tego samego motywu (toposu) w różnych tekstach literackich;
 - zinterpretować dzieło literackie w kontekście filozoficznym, historycznym, historycznoliterackim, kulturowym);
 - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego, posługując się terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką;
 - rozpoznawać przenośne znaczenia (metaforyczne, symboliczne, paraboliczne, alegoryczne);
 - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki, ze wskazaniem funkcji środków wyrazu specyficznych dla danej dziedziny;
 - rozpoznać elementy różnych wzorców stylistycznych;
 - określić funkcje środków poetyckich w kreowaniu świata w tekście literackim;
 - zastosować wszelkie wymienione wyżej umiejętności w zakresie analizy tekstów naukowych i filozoficznych;
 - podporządkować kompozycję wypowiedzi własnemu zamysłowi interpretacyjnemu,
 - skutecznie unikać szablonów i schematów językowych,
 - posługiwać się bogatym słownictwem i bogatą składnią,
 - samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki.
- (Uczeń opanował w pełni wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej i sprawnie, poprawnie oraz kreatywnie się nimi posługuje.)**

^ Na ocenę celującą uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą a ponadto:

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- swobodnie posługuje się zdobytymi do tej pory wiadomościami,
- dba o samodzielny i twórczy rozwój swoich uzdolnień lub osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach.

6. Kryteria oceniania prac pisemnych:

a) celujący:

- celna selekcja materiału,
- śmiałość, samodzielność myślenia świadcząca o dużej sprawności intelektualnej,
- wykazanie się znajomością kontekstów kulturowych,
- sprawność merytoryczna,
- oryginalna kompozycja pracy, funkcjonowanie podporządkowana założeniom zadania,
- umiejętne wplatanie cytatów,

- estetyka układu zewnętrznego uwidoczniiona w akapitach,
- pismo czytelne,
- styl jasny, barwny, swobodny, funkcjonalny, indywidualny o walorach literackich,
- wysoka sprawność językowa,
- poprawność gramatyczna, składniowa oraz świadome posługiwanie się interpunkcją,
- bogactwo słownictwa,
- świadome i trafne stosowanie terminów,

b) bardzo dobry:

- pogłębiona interpretacja właściwie dobranych utworów, samodzielność sądów,
- dojrzałość interpretacji i spojrzenia,
- trafne ujęcie tematu, logiczny wywód,
- poprawność merytoryczna,
- przemyślana kompozycja,
- spójność logiczna, przejrzystość,
- umiejętne wplatanie cytatów,
- estetyka układu zewnętrznego uwidoczniiona w akapitach,
- pismo czytelne,
- styl jasny, funkcjonalny, swobodny,
- wysoka sprawność językowa,
- trafne stosowanie terminów,
- bogactwo słownictwa,
- poprawność gramatyczna, składniowa, ortograficzna oraz interpunkcyjna,

c) dobry:

- właściwy wybór materiału literackiego,
- właściwy komentarz,
- odwoływanie się do tekstów przy formułowaniu sądów,
- samodzielność wnioskowania,
- poprawne ujęcie tematu, logiczny wywód,
- poprawność merytoryczna,
- poprawna kompozycja, estetyka uwidoczniiona w akapitach,
- właściwe proporcje między poszczególnymi częściami pracy,
- umiejętne wplatanie cytatów,
- praca czytelna, przejrzysta,

- styl poprawny,
- sprawność językowa,
- właściwa składnia z zastosowaniem poprawnej interpunkcji,

d) dostateczny:

- sporządzanie planu wypowiedzi,
- właściwy dobór materiału literackiego,
- dopuszczalne uproszczenia,
- odwoływanie się do tekstów przy formułowaniu sądów,
- poprawne ujęcie tematu dopuszczające drobne błędy rzeczowe,
- dopuszczalna niespójność pewnych fragmentów pracy przy zachowaniu myśli przewodniej,
- praca czytelna,
- zastosowanie czytelnego podziału akapitowego,
- styl poprawny,
- sprawność językowa,
- nieliczne błędy składniowe i interpunkcyjne, dopuszczalne nieliczne błędy ortograficzne,

e) dopuszczający:

- dobór materiału literackiego właściwy, ale ubogi komentarz,
- dobór materiału przynajmniej częściowo zgodny z tematem,
- sądy stereotypowe z odwołaniem się do tekstów literackich,
- dopuszczalne błędy rzeczowe,
- pisownia nieutrudniająca zrozumienia tekstu,
- streszczenie utworów zamiast analizy i interpretacji,
- błędy kompozycyjne (np. brak proporcji między poszczególnymi elementami prac, brak logicznej spójności tekstu, brak wstępu lub/i zakończenia),
- błędy stylistyczne, składniowe, frazeologiczne, fleksyjne, interpunkcyjne i ortograficzne,
- komunikatywny język,

f) niedostateczny: praca nie spełnia powyższych kryteriów.

Przy ocenianiu wypracowań klasowych (rozprawka problemowa/ interpretacja tekstu poetyckiego) stosuje się kryteria oceny pracy maturalnej ustalone przez CKE

<u>A</u>	Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu	<u>B</u>	Uzasadnienie stanowiska	<u>C</u>	Poprawność rzeczowa	<u>D</u>	Zamysł kompozycyjny	<u>E</u>	Spójność lokalna	<u>F</u>	Styl tekstu	<u>G</u>	Poprawność językowa	<u>H</u>	<u>Zapis</u>
<u>6p</u>	Stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu	<u>18p</u> <u>12p</u>	Uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione Uzasadnienie trafne i szerokie	<u>4p</u>	Brak błędów rzeczowych	<u>6p</u>	Kompozycja funkcjonalna	<u>2p</u>	Pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności	<u>4p</u>	Styl stosowny	<u>6p</u>	Brak błędów lub nieliczne błędy nierażące	<u>4p</u>	Zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące
<u>3p</u>	Stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu	<u>8p</u> <u>4p</u>	Uzasadnienie trafne, ale wąskie Uzasadnienie częściowe	<u>2p</u>	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	<u>3p</u>	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	<u>1p</u>	Znaczne zaburzenia spójności	<u>2p</u>	Styl częściowo stosowny	<u>3p</u>	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące	<u>2p</u>	Liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące
<u>0p</u>	Stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska	<u>0p</u>	Brak uzasadnienia stanowiska	<u>0p</u>	Błędy rzeczowe	<u>0p</u>	Brak zamysłu kompozycyjnego	<u>0p</u>	Wypowiedź niespójna	<u>0p</u>	Styl niestosowny	<u>0p</u>	Liczne błędy rażące	<u>0p</u>	Liczne błędy rażące
<u>6p</u>		<u>18p</u>		<u>4p</u>		<u>6p</u>		<u>2p</u>		<u>4p</u>		<u>6p</u>		<u>4p</u>	
	<u>ŁACZNIE;</u>	<u>50p</u>													

<u>celujący :</u>	<u>49p-50p</u>						
<u>bardzo dobry:</u>	<u>45p-48p</u>						
<u>dobry:</u>	<u>37p-44p</u>						
<u>dostateczny:</u>	<u>27p-36</u>						
<u>dopuszczający:</u>	<u>20 – 26p p</u>						

UWAGA Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach. Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach. Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C. Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej:

- a) celujący: pełna i erudycyjna odpowiedź zawierająca treści wykraczające poza program, dalsze wymogi – jak na ocenę bardzo dobrą,
- b) bardzo dobry: odpowiedź pełna, bezbłędna pod względem merytorycznym, trójdzielna kompozycja wypowiedzi, dojrzałość sądów, rozwiązywanie problemów; pod względem językowym wypowiedź swobodna, sprawna językowo i z bogatym słownictwem,
- c) dobry: odpowiedź poprawna i spójna logicznie, dopuszczalne usterki merytoryczne, widoczna próba samodzielnego formułowania wniosków i ocen, styl poprawny, dopasowany do sytuacji danej wypowiedzi, dopuszczalne drobne usterki językowe,
- d) dostateczny: powierzchowna odpowiedź, dopuszczalne nieliczne błędy rzeczowe, dopuszczalne zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi, odtwórcze myślenie i wnioskowanie, styl ogólnie poprawny, błędy językowe, dopuszczalna pomoc nauczyciela,
- e) dopuszczający: nieporadne formułowanie odpowiedzi, brak spójności, chaotyczność, błędy językowe, ubogie słownictwo przy zachowaniu komunikatywności języka wypowiedzi, odpowiedź z pomocą nauczyciela.
- f) niedostateczny: wypowiedź nie spełnia danych kryteriów na ocenę dopuszczającą lub nie podejmowani odpowiedzi.

**Opracował : Zespół nauczycieli polonistów
Agata Sekular, Jolanta Koba**

